

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 4Ps/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202090
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Chmelanová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3822202090.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Ľubicou Chmelanovou v konaní o návrhu navrhovateľa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXXX/XX, zastúpeného: Advokátska kancelária MHS Legal, s.r.o., so sídlom Galvaniho 7/D, Bratislava, IČO: 36 866 687, o vyhlásenie E. F., narodeného XX.XX.XXXX, naposledy bytom E., G., za mŕtveho, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: H. I. B., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Prievidza (pôvodne Okresného súdu Partizánske), taktó

rozhodol:

I. Súd v y h l a s u j e E. F., narodeného XX.XX.XXXX v C., zapísaného v knihe narodení matričného úradu Nedožery-Brezany vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X, naposledy bytom v Paríži za mŕtveho s tým, že deň, ktorý pravdepodobne neprežil, je deň XX.XX.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ návrhom podaným dňa 30.5.2022 žiadal rozhodnutím súdu vyhlásiť pána E. F., narodeného XX.XX.XXXX, s miestom narodenia Brezany, za mŕtveho a určiť predpokladaný deň jeho úmrtia. Návrh odôvodnil tým, že rodina pána E. F. nemá o ňom žiadnu vedomosť. Pán E. F. nekontaktoval svoju rodinu posledných 40 rokov. Naposledy sa mal nachádzať v Paríži. Táto informácia je však stará niekoľko desiatok rokov. Vzhľadom na jeho predpokladaný vysoký vek (ku dňu spisania návrhu by mal 110 rokov) a nekontaktovanie svojej rodiny možno usúdiť, že pán E. F. už nežije. Pán E. F. je jedným z predpokladaných dedičov. Na Okresnom súde Prievidza prebieha dodatočné dedičské konanie po poručiteľovi J. F., nar. X.XX.XXXX zomrelom dňa 9.5.1940 po sp.zn. 14D/67/5019, Dnot 188/2019. Vzhľadom na predpokladanú smrť pána E. F. je potrebné osvedčiť v dedičskom konaní jeho úmrtie. Pre vydanie úmrtného listu je potrebné stanoviť deň smrti. Okrem lekára môže deň smrti stanoviť jedine súd svojím rozhodnutím. Navrhovateľ je taktiež jedným z predpokladaných dedičov v uvedenom dedičskom konaní. Navrhovateľ nastúpil ako predpokladaný dedič namiesto nebohej pani K. B., L. F.. Pani K. B. bola dcéra poručiteľa a navrhovateľ je jej synom. Preto má za to, že právny záujem na začatí konania o vyhlásení za mŕtveho pána E. F. Návrh odôvodnil ustanovením § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 220 a nasl. CMP.

2. V súlade s § 225 CMP súd vo veci vydal verejnú vyhlášku, ktorou vyzval toho, kto má byť vyhlásený za mŕtveho, t.j. E. F., nar. XX.XX.XXXX, aby sa prihlásil do jedného roka odo dňa vyvesenia vyhlášky na úradnej tabuli súdu a od zverejnenia na webovej stránke súdu, t.j. odo dňa 28.10.2022. Súčasne vyzval každého, kto má o osobe E. F., nar. XX.XX.XXXX akékoľvek informácie, aby o nej podal do jedného roka odo dňa vyvesenia tejto vyhlášky na úradnej tabuli súdu a od zverejnenia na webovej stránke súdu, t.j. odo dňa 28.10.2022 správu tunajšiemu súdu alebo procesnému opatrovníkovi nezvestného H. I. B., vyššej súdnej úradníčke Okresného súdu Partizánske. Verejná vyhláška súčasne obsahuje

poučenie, že ak nedôjde iná správa o živote E. F., rozhodne súd po uplynutí lehoty, t.j. po 29.10.2023 o vyhlásení za mŕtveho. Okrem zverejnenia vyššie uvedenej verejnej vyhlášky na úradnej tabuli súdu a jej zverejnenia na webovej stránke súdu, súd požiadal o zverejnenie tejto verejnej vyhlášky v tomto konaní o vyhlásenie za mŕtveho aj Mesto Nováky z dôvodu, že posledné bydlisko otca E. F. bolo v čase jeho úmrtia v Novákoch a tiež z dôvodu, že nezvestný E. F. je zapísaný ako podielový spoluvlastník nehnuteľností v k.ú. M., ďalej tiež Obec Nedožery-Brezany z dôvodu, že nezvestný E. F. sa narodil v Brezanoch, ďalej tiež Obec Diviacka Nová Ves z dôvodu, že nezvestný E. F. je zapísaný ako podielový spoluvlastník nehnuteľností v k.ú. N. M. A..

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s rodným listom pána E. F., obsahom spisov sp.zn. 8D/67/2019, sp.zn. 4Ps/6/2020, sp.zn. D 1543/96 tunajšieho súdu, spisov č. P 89/40, č. D 450/40 Okresného súdu v Prievidzi, oznámeniami Mesta Nováky a obcí Nedožery-Brezany a Diviacka Nová Ves, oznámeniami K. E., D. E., D. F., na základe čoho zistil tento stav:

4. Podľa rodného listu predloženého navrhovateľom je pán E. F. zapísaný v knihe narodení matričného úradu Nedožery-Brezany vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X. Podľa rodného listu je narodený XX.XX.XXXX v mieste narodenia: Brezany. Ako jeho otec je zapísaný J. F., L. F., 33 ročný a ako matka I. F., L. F., 31 ročná.

5. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR bolo zistené, že navrhovateľ A. B., narodený XX.XX.XXXX, je synom pani K. B. L. F., narodenej XX.XX.XXXX. Z obsahu spisu sp.zn. 4Ps/6/2020 bolo z lustrácie v Registri obyvateľov SR zistené, že K. B. bola dcérou otca: J. F., L. F. a matky: I. F., L. F.. Podľa lustrácie v Registri obyvateľov SR pán E. F. (so zadaním údaju jeho dátumu narodenia) nemá v Registri obyvateľov žiaden záznam.

6. Podľa oznámenia obce Nedožery-Brezany bola verejná vyhláška v konaní o vyhlásení za mŕtveho E. F., nar. XX.XX.XXXX, zverejnená na úradnej tabuli obce Nedožery-Brezany dňa 4.11.2022. Podľa oznámenia obce Diviacka Nová Ves zo dňa 13.12.2022 bola verejná vyhláška zverejnená na úradnej tabuli obce Diviacka Nová Ves dňa 14.11.2022. Podľa oznámenia Mesta Nováky zo dňa 10.10.2023 bola verejná vyhláška zverejnená na úradnej tabuli Mesta Nováky dňa 3.11.2022. Mestský úrad Nováky listom zo dňa 7.11.2023 oznámil, že E. F. nar. X.X.XXXX sa nenachádza v evidencii občanov mesta Nováky a ani po vyvesení zaslanej Verejnej vyhlášky v konaní o vyhlásenie za mŕtveho vyvesenej dňa 3.11.2022 a zvesenej dňa 3.11.2023 nemá o menovanom žiadnu vedomosť a ani nikto na túto verejnú vyhlášku nereagoval. Obec Diviacka Nová Ves listom zo dňa 8.11.2023 oznámila, že o osobe E. F. nemá žiadne informácie, nemá vedomosť ani o príbuzných, ani o osobách, ktoré by mali prípadné informácie k tejto osobe. Obec Nedožery-Brezany listom zo dňa 9.11.2023 oznámila, že o menovanom sa v evidencii obyvateľov obce nenachádzajú žiadne informácie. Taktiež neeviduje príbuzných menovaného.

7. Podľa oznámenia K. E. zo dňa 16.11.2022 (jednej z predpokladaných dedičiek) vyplýva, že kontakt s pánom F. mala od júla 1983, kedy ho navštívila vo G. na adrese av B., O. B. O. L.. Dňa 25.11.1995 mu písala dopis, na ktorý odpovedal telefonicky. V roku 1996-1997 prišiel osobne na Slovensko. Od tej doby ju kontaktoval viackrát telefonicky. Bolo jej oznámené, že E. F. zomrel ako 90-ročný v roku 2002. Podľa nedatovaného oznámenia D. E. (jedného z predpokladaných dedičov) tento nemá žiadne informácie o poslednom bydlisku, o dátume úmrtia pána E. F.. Podľa oznámenia D. F., (jednej z predpokladaných dedičiek) zo dňa 21.11.2022 táto pána E. F. ani jeho rodinu nikdy nevidela a nevie nič o jeho bydlisku a živote.

8. Z obsahu spisu sp.zn. D 1543/96 tunajšieho súdu vyplýva, že v danej veci sa viedlo dedičské konanie po nebohom A. F., narodenom XX.XX.XXXX a zomrelom 20.11.1996. Podľa obsahu spisu rodičmi nebohého A. F. boli nebohí: J. F. a I., L. F. a ako súrodenci: H., I., K., D., E., nebohý D. a nebohý E.. Z údajov z tohto spisu a z údajov: mena, rodného priezviska, mena poručiteľa, mien jeho detí z veci sp.zn. D 450/40 a sp.zn. 8D 67/2019 tunajšieho súdu je zrejmé, že nebohý A. F., zomrelý 20.11.1996 bol bratom J. F., nar. XX.XX.XXXX.

9. Z obsahu spisu sp.zn. 8D/67/2019 tunajšieho súdu vyplýva, že K. B. (matka navrhovateľa) podala dňa 13.05.2019 návrh na dodatočné prejednanie dedičstva po poručiteľovi: J. F., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. N. I. XXX, P., Q., ktorý zomrel v Kanade bez zisteného dátumu úmrtia. V konaní žiadala prejednať po poručiteľovi novoobjavené nehnuteľnosti zapísané v návrhu uvedených LV pre k.ú.

M.. Podľa zistenia súdu na príslušných LV pre k.ú. M. pripojených k návrhu je zapísaný ako podielový spoluvlastník nielen J. F., ale aj E. J. s poznámkou (manž. C. L. J. SPF). Uznesením č.k. 8D/67/2019-185 zo dňa 11.09.2020 bolo konanie (dodatočné konanie o dedičstve) zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu. Uznesenie č.k. 8D/67/2019-185 nadobudlo právoplatnosť 02.10.2020.

10. Z obsahu spisu sp.zn. P 89/40, D 450/40 Okresného súdu v Prievidzi (z dedičského spisu po nebohom J. J., zomrelom 09.05.1940, otcovi E. F., nar. XX.XX.XXXX) bolo súdom zistené, že v súvislosti s dosiahnutím plnoletosti K. F. zanikla „poručnícka moc“ matky I. F., L. F. (vec č. P 89/40). Podľa Zápisu smrtného pádu z veci č. D 450/40 a č. P 89/40 zo dňa 13.5.1940 „odumretý“ J. J., ženatý, 62 ročný, s miestom narodenia Brezany, posledným stálym bytom M., zomrel dňa XX.XX.XXXX v Novákoch. Pozostalou manželkou zomrelého bola I. F., L. F., bytom M. XXX. Ako deti „pozostaviteľa“ sú uvedení: D. J., J. J., H. E., L. J., E. J. s poznámkou: „32 ročný, je vo Francii, adresa neznáma“, E. J., A. J., D. J., I. J., K. J.. V dedičskom spise po nebohom J. J. staršom je založený rodný list K. J., nar. XX.XX.XXXX, vystavený 14.05.1940. Zo zápisnice o pojednávaní pozostalostí vo veci č. D 450/40 zo dňa 14.1.1941 vyplýva, že J. J. bol bývalým obyvateľom v Novákoch, že zomrel XX.XX.XXXX, že jeho dedičmi boli deti: D. J., J. J., H. E., L. J., E. J., E. J., A. J., D. J., mal. I. J., mal. K. J., nar. XX.XX.XXXX. Pri osobe dieťaťa E. J. je uvedený: „vo Francii na neznámom mieste“. E. J. ako jednému z detí J. J., zomrelého 09.05.1940, pripadol dedením podiel 1/9. Zo Zápisnice tiež vyplýva, že E. J. (dieťa zomrelého) sa dedičského konania nezúčastnil, že súdom ustanoveným opatrovníkom J. a E. J. bol ich brat D. J., ktorý pozostalosť v ich mene prijal. Napokon podľa uznesenia (Č.d. 1307/42) s odkazom na uznesenie o odovzdaní pozostalosti zo dňa 28.01.1941 vo veci č. D 450/40 sa povoľuje vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam po J. J. uvedených v uznesení okrem iných aj E. F. v 1/9. O tom mal byť upovedomený aj E. F. k rukám D. J. z adresy M. XXX, ktorá adresa je totožná aj s ostatnými dedičmi s výnimkou H. E., L. F. a ktorá bola totožná aj s adresou matky J. F. I. F., L. F.. Z Výťahu z pozostalostnej zápisnice z pozostalostnej veci zomrelého J. F., bývalého obyvateľa v Novákoch zo dňa 28.1.1941 z veci č. D 450/40 Okresného súdu v Prievidzi vyplýva, že deťmi pozostaviteľa J. J., bývalého obyvateľa v Novákoch, sú: D. J., M. R. XXX, J. J., na neznámom mieste, H. E., L. J., J. R. XX, E. J., na neznámom mieste, E. J., M. R. XXX, A. J., M. R. XXX, D. J., M. R. XXX, maloletá I. J., nar. X.X.XXXX a maloletá K. J., nar. XX.X.XXXX, obe maloleté zastúpené matkou vdovou I. J., L. F., Nováky č.d. 102. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v tom čase maloletá K. J. je totožná s matkou navrhovateľa, ktorá bola sestrou E. F.. Nasvedčuje tomu aj jej rodný list, z ktorého vyplýva, že sa narodila XX.XX.XXXX a jej rodičmi boli J. F., 45 ročný a I. F., L. F., 43 ročná, v tom čase bytom M. R. XX. Podľa Výťahu z pozostalostnej zápisnice v pozostalostnej veci po J. J., otcovi E. J., zastupoval E. F. súdom ustanovený opatrovník D. J., jeho brat.

11. Splnomocnený zástupca navrhovateľa doplnil, že navrhovateľ sa snažil získať úmrtný list pána E. F. v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Paríži, ktoré žiadosť o nájdenie úmrtného listu zaslala na matričný úrad v Paríži. Úmrtný list sa získať nepodarilo, matričný úrad v Paríži úmrtný list nenašiel. Svedčí o tom odpoveď Ministerstva Veľvyslanectva SR v Paríži zo dňa 21.3.2022. Dodal, že právny záujem navrhovateľa na predmetnom konaní odvodzuje z toho, že na tunajšom súde prebieha dedičské konanie po poručiteľovi J. F., nar. X.XX.XXXX, pričom navrhovateľ prichádza do úvahy ako zákonný dedič po svojej matke K. B., ktorá bola dcérou J. F., nar. X.XX.XXXX a sestrou brata J. F., narodeného v roku 1904, ktorý bol v inom konaní vyhlásený za mŕtveho a tiež E. F., narodeného v roku 1912. V danej dedičskej veci je konanie prerušené. Dodal tiež, že vychádzajúc z vyjadrenia pani K. E., pán E. F. neprežil rok 2033, táto informácia však nie je overená. Určenie dňa, ktorý E. F. pravdepodobne neprežil, ponecháva na rozhodnutie súdu. Navrhovateľ nemá k osobe nezvestného žiadne nové informácie.

12. Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

13. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jej smrť inak. Za mŕtvu súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

14. Zistenie smrti je otázkou lekárskeho dôkazu a preukazuje sa predpísaným spôsobom. V úmrtnom liste sa konštatuje zrejماً príčina smrti a doba úmrtia. Súd môže vyhlásiť za mŕtveho a) fyzickú osobu, ak jej smrť nemožno zistiť predpísaným spôsobom, ale jej smrť možno zistiť inak, alebo b) nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

15. Súd v tomto konaní postupoval podľa § 220 a nasl. CMP, ktoré ustanovenia upravujú konanie o vyhlásenie za mŕtveho.

16. V tomto prípade neexistuje úmrtný list E. F., nar. XX.XX.XXXX. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že E. F. narodený XX.XX.XXXX je osobou nezvestnou. V takom prípade môže súd vyhlásiť nezvestnú fyzickú osobu za mŕtvu, ak so zreteľom na všetky okolnosti (najmä na čas trvania nezvestnosti a vek osoby v čase, keď sa stala nezvestnou) možno usudzovať, že už nežije. O nezvestnosť osoby pritom ide vtedy, ak je jej neprítomnosť a nedostatok správ o nej takými okolnosťami, ktoré sú spôsobilé vyvolať presvedčenie o tom, že táto osoba už nežije, alebo že je veľmi pravdepodobné, že nežije. V prípade nezvestnej osoby nemusí byť istota o tom, či žije alebo nežije. Stačí pravdepodobnosť jej smrti, ktorú treba posudzovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Z vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi založenými v spise a obsiahnutými v pripojenom spise sp.zn. 8D/67/2019 tunajšieho súdu a č. D 45/40 a č. P 89/40 Okresného súdu v Prievidzi súd zistil, že skutočný stav tak, ako ho navrhovateľ tvrdil čo do príbuzenského vzťahu navrhovateľa s pánom E. F., zodpovedá skutočnosti. O osobe E. F. nemajú informácie žiadne osoby (s výnimkou pani K. E.), informácia o ňom sa nenachádza ani v evidencii obyvateľov SR. Informácie o E. F. sa nepodarilo zistiť ani prostredníctvom Veľvyslanectva Slovenskej republiky v spolupráci s úradom Mairie de Paris. Podľa tvrdenia navrhovateľa E. F. svoju rodinu nekontaktoval posledných 40 rokov, pričom naposledy sa nachádzal v Paríži. Pani K. E. súdu oznámila, že kontakt s pánom F. mala od júla 1983, kedy ho navštívila vo Francúzsku. Dňa 25.11.1995 mu písala dopis, na ktorý odpovedal telefonicky. V roku 1996-1997 prišiel osobne na Slovensko. Od tej doby ju kontaktoval viackrát telefonicky. Bolo jej oznámené, že E. F. zomrel ako 90-ročný v roku 2002. Úmrtný list E. F. však súdu predložený nebol. Ďalšie informácie o osobe E. F. sa nepodarilo zistiť ani prostredníctvom Verejnej vyhlášky vydanéj tunajším súdom v tomto konaní v súlade s § 225, 226 CMP. Súd vydanú Verejnú vyhlášku zverejnil nielen na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu, ale požiadal o jej zverejnenie aj Mesto Nováky, Obec Nedožery-Brezany a Obec Diviacka Nová Ves, s ktorými mal E. F. spojenie v tom zmysle, že v čase smrti jeho otca jeho otec býval v Novákoch (rovnako tak aj jeho manželka, matka E. F. a tiež viacerí jeho súrodenci) a vlastnil nehnuteľnosti v k.ú. M. I. N. M. A. a tiež v tom zmysle, že E. F. sa narodil v Brezanoch, t.č. Nedožery-Brezany. Od zverejnenej verejnej vyhlášky vyššie uvedeným spôsobom uplynula ku dňu rozhodnutia v tejto veci lehota jedného roka, a to bezvýsledne. Mesto Nováky, obec Nedožery-Brezany i obec Diviacka Nová Ves oznámili súdu, že nemajú žiadne informácie o E. F.. Žiadne informácie o osobe E. F. neboli podané ani súdu či kolíznemu opatrovníkovi.

17. Súd dodáva, že vychádzajúc zo zápisov z dedičského konania po (otcovi E. F., narodeného XX.XX.XXXX) J. J., ktorý zomrel XX.XX.XXXX v Novákoch, bol E. F., narodený XX.XX.XXXX už počas dedičského konania v roku 1940, resp. 1941, pobytom na neznámom mieste, resp. vo G., bez bližšie uvedenej adresy. V danom dedičskom konaní po jeho otcovi ho zastupoval brat D. J..

18. E. F. je dlhodobo nezvestný, od roku 2002 nepodal o sebe žiadnu správu, nie je o ňom nič známe a jeho smrť nie je možné objektívne zistiť. Je tu tak daná vysoká miera pravdepodobnosti na prijatie záveru, že je možné usúdiť, že už nežije. Keďže boli splnené podmienky pre vyhlásenie E. F. za mŕtveho, pričom nie je známe, kedy zomrel, súd vyhlásil E. F., nar. XX.XX.XXXX za mŕtveho s tým, že za deň, ktorý pravdepodobne neprežil, určil deň 05.01.2018. Súd pri určení tohto dňa vychádzal zo zistených okolností - z dátumu narodenia E. F., z posledných známych údajov od roku 1983 do roku 2002. Odtedy sa rodine už neozval. Od tohto času uplynula už dostatočne dlhá doba na záver, že E. F. už zrejme nežije. Pri určení dňa, ktorý pán E. F. neprežil, súd vychádzal zo všeobecne dostupných údajov, podľa ktorých bol v roku 2021 priemerný vek dožitia u mužov vo Francúzsku 80,5 až 83,5 rokov a že najstaršie žijúci muž vo G. zomrel v roku 2007 vo veku 110 rokov. Ak súd za deň, ktorý E. F. pravdepodobne neprežil, určil deň 05.01.2018, ide o vek 106 rokov, ktorého by sa E. F. mohol dožiť, keďže nie sú ojedinelé prípady fyzických osôb dožívajúcich sa veku okolo 100 rokov. C. E. F. A. F. zomrel vo veku 80 rokov, sestra E. F. K. B. sa dožila veku 97 rokov.

19. Súd dodáva, že navrhovateľ má právny záujem na vyhlásení E. F. za mŕtveho, vzhľadom na to, že medzi navrhovateľom a E. F. je príbuzenský vzťah, keď navrhovateľ je synovcom E. F., t.j. synom sestry E. F., alebo jej K. B.. Právny vzťah medzi nimi je výrokom súdu o vyhlásení za mŕtveho dotknutý v tom zmysle, že navrhovateľ má záujem usporiadať vlastnícke pomery E. F., ktorý je vedený ako podielový spoluvlastník viacerých nehnuteľností.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).